

Csörsz István

IRÁSMINTÁK ÉS FELJEGYZÉSEK

grafológiai tanulmányokhoz

1986.

Édes Fiam!

Agárdi grafológiáról írt könyvét olvasva azon tűnődtem, ugyan milyen hasonló könyvet vehetsz majd a kezébe, amikor ez a téma érdekelni fog, amiben egyébként biztos vagyok. Kezdőknek ez nem jó, bár rosszabbak is vannak nála. Agárdi legalább jószándékkal írta. Sajnos, különös tehetsége van ahhoz, hogy az összeolvasott dolgokból lecsót csináljon, ami nyilván abból fakad, hogy nincs önálló véleménye az egészeiről. Enélkül pedig a könyvírás csak kellemes időtöltés. Az író számára.

Remélem, mire felnősz, jobb könyveket is találsz majd. Hány lesz ebből magyarnyelvű, nem tudom. Ami azonban a legtöbb szak-
könyvből hiányzik, az a szemléltető anyag. Írásminták. Hasznos dolog persze, ha sajátmagunk gyűjtjük össze a tanuláshoz való anyagot, ami viszont évekig is eltart. Ebben tudok talán segíteni Neked. Amit a témához hozzáfűzhetek, azt magam is olvastam. Nem vagyok tehát grafológus, nem is tudnék grafológiai szakkönyvet írni, kizárólag saját használatra írom le azt, amire még emlékszem

olvasmányélményeimből. Helyenként néha kiegészítem ezeket saját megfigyeléseimmel és következtetéseimmel, amelyek azonban nem okvetlenül a grafológiához kapcsolódnak. Engem az ember érdekelt, és a grafológiát jó eszköznek tartom az emberismeret bővítésére. Bármekkora tiszteletlenség is, nem mindig fogok kitérni arra, hogy egyik vagy másik megfigyelést és módszert kitől idézem, mert magam sem tudom pontosan. Jegyzeteimből nem fogod megtanulni az írás-elemzést, mint ahogy más könyvből sem tudnád. A szabályok és megfigyelések eredményeinek segítségével azonban megtanulhatod magad, ha szükségét érzed, vagy érdekel a dolog. A képességed megvan hozzá. Manapság majdnem mindenről többet tudunk a világon, mint az emberről. Ez a mi korunk szégyene. El fog jönni azonban az idő, amikor pótolni kell a hiányokat, mert az, amit nem tudunk, súlyosan hátráltatni fogja a tudományok fejlődését. Ma még az az általános vélemény, hogy a természettudományok kutatásához nem feltétlenül szükséges az, hogy igazán mély és megalapozott tudásunk legyen az ember pszichikumáról. Bár olyan álláspont ez, mintha például az egyetlen és kizárólagos lehetőséget az autó jelentené egy nagyon fontos utazásnál: más közlekedési eszköz szóba se jöhetne valamilyen okból. Felülnénk hát az autóra, amittől az egész akció sikere függ, magunkkal vinnénk a lehető legmodernebb felszerelést és legjobb munkatársakat. Csupán egyet felejtünk otthon: olyan szakembert, aki ismeri az autó alkatrészeit, és tudja, hogy mi van a karosszérián belül.

Az íráselemzés egész sor etikai kérdést vet fel, és ezeknek a nagyobb része máig sem tisztázott. Ki kell tehát alakítanod a saját álláspontodat. Mindenekelőtt tedd fel magadnak azt a kérdést, hogy miért vagy kíváncsi a veled szembenálló cselekedeteinek rejtett mozgatórugóra? Akkor se mulaszd el ezt, ha a tizezredik íráselemzésnél tartasz, mert az lesz a tizezredik ismeretlen utad ebben a kalandban. Titkokat fogsz megtudni más emberekről, ami hatalmat jelent felettük. A hatalmat azonban senki sem szereti. Könnyen ellenségeddé válhat az, aki addig a barátod volt. Valószínűleg nehezebb tudni a titkokat, mint kideríteni őket, hiszen amikor már tud valamit az ember, cselekednie kell. Segíthet, vagy árthat.

Olyannal is találkozol majd, aki nem kér a segítségéből. A zavaros lelkű, rossz személyiségű emberek nagyrésze elégedett önmagával. Furcsa, de így van. Az írásból néha látjuk, hogy gazdájának egész élete egy romhalom, hogy mindenkit elmart már maga mellől, durva, önző, agresszív. Nem tudna és nem is akar azonban mást csinálni helyette. Szenved a magánytól, az önsajnálatnál mégse jut tovább, mert mindenért másokat okol. Nem azon fog gondolkozni, hogy ő mit változtathatna a dolgokon, hanem megtorláson töri a fejét, hogy megbosszulja vélt és valóságos sérelmeit azokon, akik nála gyengébbek, vagy kiszolgáltatottak neki. Ebben aligha lesz tanácsokra szüksége. Hogy mennyit mondasz el neki a gondolataidból, neked kell eldöntened. De ne menj hozzá többet szivességet kérni

és ne számíts rá, ha neked lesz szükséged segítségre. Jobban haragszanak az emberek arra, aki ismeri gyengéiket, szégyenüket és ballépéseik okát, mint azokra, akik megérdemelnék.

A grafológia azonban neked is segítségre lehet. Nézd meg barátaid és munkatársaid írását, különösen azét, akivel szövetségre készülsz lépni, zenekarod tagja lesz, vagy utitársad. Amit megtudsz, tartsd magadban. De magadat is tartsd hozzá.

A segítségre szoruló emberek nagyrésze nem agresszív. Lehet magárahagyott a bajban, helyzetének alakulásában azonban lehet, hogy csak részbenhibás. Talán nem volt elég erős, talán későn kezdett a védekezésbe. Vagy ami a leggyakoribb, rosszul ítélte meg a helyzetét, és ezért kudarcra volt ítélve minden akciója. Sok embert az érzelmei vernek bilincsbe. Tudja, hogy rossz az, amit csinál, de szeret valakit és miatta nem változtat a dolgokon. Még többen szeretnek rosszul. Erről Anyád tudna mesélni. Nekik lehet és nekik érdemes segíteni.

Módszereik és beállítódásuk alapján két csoportra osztják a grafológusokat: egyikbe tartoznak azok, akik vizsgálódásukat kizárólag az írásjelek alakjának, nyomatékának és irányának alapján végzik és figyelmen kívül hagynak minden szubjektív tényezőt. Abban

hisznek csak, ami mérhető.

A másik csoportba az ún. intuitív iskola követői tartoznak, akik viszont saját érzelmi megnyilvánulásait is belekomponálják az írásról kialakított képbe. Olyan kérdéseknél, mint pld az írás kifejezőereje, komoly nehézségekbe ütköznek az exakt szemléletű íráselemzők. Az írás grafika és a kifejezőereje ugyanugy nem mérhető, ahogy egy festményé sem. Lehet, hogy a számomra nagy kifejezőereje van és erősen hat rám, másra azonban nem. Ha viszont hiszek annak, amit érzek, és megtanítottam magamat arra, hogy kell továbbkérdősködni önmagamtól ilyen esetekben, akkor ugyanez a feladat semmivel se nehezebb, mint egy fonák helyzet megértése, amit egy mosollyal nyugtáz az ember és el van intézve. Egy mimikát, egy mozdulatot sem írhatunk le, vagy mérhetünk meg, mégis a legtöbben megértjük annak ellenére, hogy néha olyan bonyolult jelentéstartalma van, amit többórás magyarázattal sem írhatnánk körül kielégítően. Egyetlen pillanat elég volt ahhoz, hogy megértsük és reagáljunk rá.

Nekem ebben nincs semmi szokatlan, mert egész megfigyelési rendszerem, amely nem csupán a grafológiára vonatkozik, elsősorban intuíción alapul. Mindaz tehát, amit mondani tudok erről, alighanem szélsőségesen intuitív lesz, erről azonban semmi kedvem vitatkozni. A téma nem szorul az én támogatásomra. Ugy gondolom, hogy mindkét félnek vannak értékes megfigyelései, bár egyiket se tudjuk jobban

megmagyarázni, mint a másikat. Amikor azonban az elkötelezettségéről beszél az ember, tartozik annyival önmagának, hogy megkísérli a válaszadást néhány fontos kérdésre.

Én például azzal kezdem az íráselemzést, hogy magam elé teszem a kézírást és megpróbálom eldönteni, hogy a látott kép szimpatikus-e a számomra, vagy sem? Nem olvasom a szavakat, még a betűket se figyelem. Kizárólag az összbenyomásra figyelek, pontosabban önmagamra. Megpróbálom a lehető legnyitottabban nézni, pontosan úgy, ahogy egy képet, vagy szobrot néznék. Rokonszenves, vagy ellenszenves? A kettő között van az, ami unalmas, ami alig hat rám. Előfordul, hogy nem tudom eldönteni, rokonszenves-e, vagy sem. Részben az, másfelől nem az. De hat rám. Egyébként ezek az esetek érdekelnek a legjobban.

Ezután kutatni kezdem, az általam ismert legapróbb részletekig, hogy miért éreztem így, vagy úgy? Választ keresek és számomra ez az íráselemzés. Ha jól gondolkozom, ha valóban sikerül élesre állítani a figyelmemet, ha valóban érdekel, az esetek nagyobb részében megtalálom a magyarázatot.

Ha tehetem, később ismét előveszem az írást és újra végigcsinálok az egészet. Ezt addig folytatom, amíg a kialakított kép egységessé kezd válni. De minden alkalommal adódik új szempont és új kérdés, amelynek a megválaszolása új módszert kíván. Amikor ezt is végigcsináltam, befejezettnek tekintem az elemzés első szakaszát.

Amint látod, az egész folyamat már az indításnál erősen terhelt a szubjektívítással, amittől én azért nem félek, mert írói munkám során számtalanszor meggyőződtem róla, hogy több hasznát veszem az igazán bonyolult dolgokban való eligazodásnál, mint akármely másnak. Téged sem akarok meggyőzni, csupán megemlítek néhány összefüggést, amelyekre ezek kapcsán jöttem rá.

Azon sem csodálkozom, hogy a legtöbben úgy vélik, az efféle megfigyelés semmit sem ér, hiszen a lusta embernek a lusta ember írása lesz szimpatikus, és idegesíteni fogja egy mozgékony ember tollvonása, mint ahogy a jelenléte is idegesítené. Vagy ha én, a megfigyelő egy beszűkült ösztönlény vagyok, netán gőgös arisztokrata, akkor ugyanazokat a tulajdonságokat pozitívan fogom értékelni másokban, és ennek kapcsán éppen azt marasztalom el, aki nálam különb, vagy emelkedettebb szellemű.

Nos, ezzel számolni kell. Ennyire durva hibát talán mégsem követünk el. Néha kevesebbet hibázik az ember, ha felvállalja, hogy hibázni fog. Életünknek és személyiségünknek vannak olyan törvényei, amelyek segítenek abban, hogy a helyes úton maradjunk. Nem biztos ugyanis, hogy egy lusta embernek szimpatikus lesz egy másik lusta. A farknak egy másik fősvény. Merthogy negatív tulajdonságainkat gyakran utáljuk, és nem vágyakozunk azután, hogy másokban is viszontlássuk őket. Másfelől aki grafológiával akar foglalkozni, annak

legyen kellő önismerete és tudja, hogy melyik irányban csal az iránytűje. Mindent összevetve azt vallom, hogy jobb tévedni, mint kívülrekedni az egész problémán. Aki ugyanis a tévedhetetlen, mindenen felülálló szerepét erőlteti magára, így jár.

Az önismeret fejleszthető. Minden grafológiai elemzés a saját elemzésünk is, és ilyenformán építi a személyiségünket. Jó dolgokon gondolkozunk. Minél többet megértünk másokból, annál többet megértünk önmagunkból is. Megfigyelőkészségünk fejlesztésére pedig az íráselemzés az egyik legjobb módszer. A legapróbb részletek megfigyelése és értelmezése után el kell jutnunk az összegezõ véleményalkotásig - másképp semmit sem csináltunk. Így hát a magasabb szintû véleményalkotásra való készségünk is fejlõdni fog. Ha mindezt átgondoltad és kialakítottad a saját álláspontodat, akkor lefektetted a legfontosabb elveidet a grafológiával kapcsolatban.

Most ne gállunk egy percre, hogy kicseréljük gondolatainkat a jellemábrázolás készítésével kapcsolatban. Olyan írásbeli anyagról van szó, amit másoknak is megmutatunk. A legtöbb ember életében ritkán fordul elõ, hogy személyiségét érintõ mély és formáló dolgokról beszéljenek vele. Még ritkább esetben írják le ezt - de még ennél is ritkábban fordul elõ, hogy megbeszéljék vele az eredményt. A leg-

pontosabban fogalmazott írásbeli vázlat sem ér annyit, mint az, amit egy jó beszélgetéssel kiegészíthetünk. A beszélgetés során nagyon sok feszültség feloldható, sőt, ellenkező, pozitív irányba, alkotó folyamattá hangolható. Azért használtam ezt a szót, mert az ilyen beszélgetés művészet. Anyád a mestere.

Elképzelhető, hogy soha nem ismétlődő alkalom lesz valaki életében, hogy elgondolkozzon a hibáin és a megoldásokon. A flegmán, fölényesen odavetett szavak azonban örökre bezárhatják a váratlanul kinyílt kaput. Meg kell tehát fontolnunk a lehetőségeinket, hogy kivédjük a rossz hatást.

Soha, még tréfából se készíts iráselemzést harmadik személy, vagy nagyobb társaság jelenlétében. A grafológia nem társasjáték. Még akkor is kerülj el ennek a lehetőségét, ha az illető maga kéri, vagy engedélyezi, mert nem biztos, hogy tudja, miről van szó. Ha nem tudod elkerülni a nyilvánosságot, akkor oldd fel a helyzetet néhány általános pozitív megfigyeléssel.

Az írás olyan érzékeny jelzőrendszer, amely nem csupán évekre visszavezető nyomokat hagy a személyiség változásairól, sikereiről és bukásairól, de napszakokra, sőt órákra és percekre lebontott helyzetképet is mutat. Erre majd visszatérek még, és példákkal fogom illusztrálni.

Számolnod kell mondanivalód pszichológiai hatásával is, amit a meglepetés ereje is növelni fog, hiszen általában nem számítanak

komoly beszélgetésre. Hibáinak felsorolásával össze lehet törni egy embert. De jó ötleteket is adhatsz neki a hibák kijavításával kapcsolatban, ezért ne felejtkezz meg arról, hogy a veled szembenálló fontosabb abban a pillanatban. Nem az a dolgod, hogy bebizonyítsd, milyen ügyes, okos és találékony vagy a rejtélyek megoldásában, hanem az, hogy mennyire veszi hasznát tudásodnak a partnered. Ha nem tudod így elmondani, vagy leírni a mondanivalódat, akkor inkább hallgass, pontosabban ne mondj el mindent. Egyébként mindent csak magunknak írhatunk le. A titok titoktartásra kötelez. Aki hűtlenül kezeli, elveszti a képességét, amelynek a segítségével megtudhat titkokat. Ez nem babona, ha nem hiszed el, próbáld ki.

Ha viszont tudod, hogy mekkora a tét, tartozol annyi tisztelettel és lovagiassággal a másik emberrel szemben, hogy megfelelő lehetőséget adsz neki képességeinek a kibontakoztatásához. Soha ne kérj olyan írásmintát, amit sietve, kényelmetlen, vagy zavart helyzetben kénytelen valaki papírra vetni. El se fogadd, amit állva, a falon, vagy térden billegő könyv hátán írnak, mert az ilyen írás hamis irányba tereli a figyelmedet és hibásak lesznek a következtetéseid. Ültesd le kényelmesen az író, legyen megfelelő a világítás, kezében pedig olyan íróeszköz legyen, amit a legszivesebben használ. Ha mód van rá, kérd meg, hogy több nap alatt írjon le ismétlődő szövegrészeket. Érdekes összehasonlításra nyílik így alkalmad. A szöveg lehet idézet kedves

verséből, vagy bármi, amit shivesen ír. Kérésed kiegészítő része lehet azonban olyan szöveg is, amelynek a tartalma ellenszenves a számáral. Egy matematikus szívesen fog számokat írni - kár lenne elszalasztani ezt a kitűnő alkalmat, vegye hát ezt előre, a többit csak "ráadásnak" kérd. Másoktól is kérj azonban számokat, mégpedig a számsor valamennyi tagját, a sorrend nem fontos, de mert ez sok energiába nem kerül, kérd meg, hogy többször egymásután írja le az egészet. Biztonságot csak az írásjelek jellegzetességeinek ismétlődése jelent a számunkra. Kérd meg a partneredet, hogy írja le születésének a dátumát, szüleinek, gyermekeinek és házastársának az adatait. Kérd meg, hogy többször egymásután írja le az aláírását, és mindazoknak a keresztnévét, akik közel állnak hozzá. Feletteseinek, munkatársainak a vezetéknévét kérd. Kérd meg, hogy emlékezetből, vagy minta után írjon le néhány sor un. "hivatalos" szöveget: kérvény, beadvány, jelentés szövegét, amelyeknek a nyelvezete általában keresetten személytelen. Érdekes eltéréseket látsz majd, ha összehasonlítod személyes vonatkozású és tartalmu írásával.

Utalásokat találunk az egyén beilleszkedéséről a nagyközösségbe, a társadalomba, annak is a bürokratikus, mechanikus rendjébe. Éppen ellenkező képet mutat majd a nagymama üdvözlő levele unokájának.

Hangsúlyozd ki, hogy nem szépirást vársz, és ne írjon lassabban az illető, mint ahogy egyébként teszi. Íráselemzés céljára általában jobban megfelel akármilyen később leírt szöveg, mint az, amit a grafológusnak

szánnak. A legjobb valódi alkotómunka dokumentuma, ez pedig a szabad fogalmazás, íróknál valódi írói munka végrehajtása, egy vezető valódi feljegyzései beosztottjairól, vagy saját terveiről, stb. A legrosszabb megoldás pedig az, amikor valakinek "semmi se jut eszébe hirtelen", de azért ír valami sületlenséget. Az ilyen írásban hűen tükröződik majd a gondolatzavar. Az írás eredeti funkciója szerint közlésforma. Ha ebből hiányzik a gondolati tartalom, akkor súlyosan csonkolt, vagy meghamisított anyagot vizsgálunk, amelyből természetesen hibás következtetéseket vonunk le.

Ha valaki a jelenlétünkben késztet írásmintát, ne álljunk a közelébe, ne kukucskáljunk át a válla felett. Ha ellenkező nemű az illető, és tulságosan közel állunk hozzá írás közben, szexuális eltérést fog mutatni az írás annak megfelelően, hogy szimpatikus, ellenszenves, vagy közömbös partnernek ítél meg bennünket. Az is könnyen zavart okoz, ha azonos nemű velünk. Kísérletképpen végrehajtott néhány próba alighanem jobban meggyőző majd, mint az, amit most leírtam.

Eltérést fog mutatni az írás akkor is, ha mások jelenlétében ír valaki, annak ellenére, hogy nem látják, mit ír. Eltérést mutat továbbá a korán reggel írt szöveg képe a délihez és különösen az estihez viszonyítva. Személyiségünk ugyan aligha változik ilyen rövid idő alatt, egészen mások azonban a reflexeink a nap különböző szakaszaiban. Ezeknek az összehasonlítása azonban érdekes lehet. Ne írjon grafológusnak

szánt szöveget valaki komolyabb fizikai igénybevétel után, sem közvetlenül előtte, ha tudja, hogy ez vár rá. Szexuális aktus után közvetlenül irt szövegből igen pontos utalások olvashatók ki az aktusról, illetve ebben az író fél szerepéről, érzelemgazdagságáról, vagy ennek hiányáról, leginkább azonban arról, hogy mennyit adott a partnerének. Egy kamasznál még órákkal a randevu után is nagy eltérést mutat a kézírás a "hétköznapi" írásához képest. Nincs értelme, hogy valamennyi szempontot felsoroljam. Ott kezdődik a grafológus intuiciója, hogy ezeket maga válassza ki partnerével való találkozásakor, ha ugyan találkozik vele. Ezért jobb a személyes kontaktus, mint az írásban kért szöveg minta. A felsorolással csak azt akartam hangsúlyozni, mennyire árnyalt lehetőségekkel kell számolnod. A kézírás nagyon finom jelzőrendszer. Gyakran felnagyítva mutat dolgokat, mintha egy vitorlás árbóccsúcsa rajzolná le a csónak mozgásának grafikonját. A hullámozó víz alatta az életünk.

Holnap, vagy talán már azalatt, amíg az íráselemzést végezzük, finom, új változások jelennek meg a kézírásban. Néhány hónap, vagy év múlva pedig bizonyára még több. Akinek nem változik a kézírása, az nem jó személyiség: mozdulatlan és érzéketlen ember, aki nem vesz részt a körülötte zajló életben. Ha viszont nagyon sok egyéb jó utalást találunk a kézírásában, akkor nagyon kialakult, nagyon határozott egyéniséget is jelezhet. Általában a változás a jellemző. Megtalálod majd az okait. Az a grafológus, aki egy ledermedt pillanat jeleit

akarja kielemezni, márványba vésett sirfeliratokat elemezzen. Emberek vagyunk, esetlegességünk, mindennapos harcunk, kudarcaink és győzelmeink az életünkhöz tartoznak és tiszteletreméltó dolgok.

Az íráselemzés nagy élményei, a felfedezések gyakran csak utólag és meglepő időpontokban ajándékozzák meg az embert. Például véletlenül ismét kezünkbe kerül egy régebben elemzett írás, amely egészen új oldaláról és mélységeiben tárul fel előttünk. Ennek az a magyarázata, hogy mi magunk is változtunk közben, másfelől a gondosan, figyelmesen elvégzett analízis után akkoris hatott ránk a kézirat, amikor nem volt a szemünk előtt. Ilyenkor nagyon egyszerű válaszok kínálóznak olyan kérdésekre, amelyek előtt korábban tanácstalanul álltunk. Gyakran döbbenünk rá korábbi téves következtetéseinkre, amelyeket esetleg már leírtunk és odaadtunk másnak.

Ezt is vállalni kell.

Most pedig olvasd el ismét annak az íráselemzőnek a munkáját, amit Te fedeztél fel egy ujságban. Ő valószínűleg egészen másképp vélekedik minderről, ha egyáltalán elgondolkozott már hasonló dolgokon. Ítéld meg magad, mennyire helyénvaló ez a pimasz, nyegle és bántó stílus. Később, ha eljutsz valameddig az íráselemzésben, vedd elő

ÍRÁSPRÓBA

Az írás — maga az ember... Ezt tartja a közmondás, de a magyar sajtó területén a dolog nem ilyen egyértelmű. Szerencsére. Ugyanis akárhány kollégát sorolhatnánk, aki jobb ember, mint amilyen az írása. Van, akinek a kézírása egyszerűen olvashatatlan. Néha még nyomtatásban is. Am az írás elemzése, a grafológia egzakt tudomány. Segítségével bevilágíthatunk az emberi lélek, sőt a jellem

legsötétebb bugyraiba, tehát konkrét, tudományos alapokra helyezhetjük a sajtó kéadmunkáját is.

E célból írásprobát vettünk a szakma néhány jőnévű művelőjétől. Kisült, hogy valamennyien tudnak írni és már ez sem csekélység. Az írásprobákat aztán szakértőnk rendelkezésére bocsátottuk. Az elemzések elkészültek, találóak, őszinték és kegyetlenül precízek.

„Írta, írta, írtam” fiatal ember vagyok. Félek, aki a világméretűt kerüli, nemcsak inkább elhallgatja, mintha valaki inkább keveredjen...

Az a típus, aki sosem akar inkább maga körül.

1. Mit lehet ehhez hozzátenni? Az írás felfelé törő tendenciája, a nagybetűk lendülete arra vall, hogy ez az ember az önbecsülés szintjén ismeri saját magát. Ez nem is íráspóba, inkább lélekindulás. Am az a körülmény, hogy a „nyit” szót rövid l-vel írja, valamilyen mégiscsak árulkodik. E zarkozott művészember impregnált külseje meleg szívet takar, s egyetlen hibája, hogy még vasvillával sem lehet őt megsérteni.

Azóta figyelem, hogy mi áll a világ körvonalainak édeskedésénél a homlokterében, amióta az én homlokterem is megváltozott!

2. Az íráskép finom, rendezett volta finom és rendezett lélekre utal. Figyelemre méltó, hogy a szöveget kezdő nagy A betű nem kapcsolódik a szó többi részével. Kétségkívül bizonyítja ez, hogy az illető csakis kis szobcskájának, kis kertcskéjének meghitt magányában érzi igazán jól magát, ahová sosem hatol el a nagyvilág hullámvere. Traktorttal sem vonszolható a nyilvánosság elé és beteges félelem fogja el, ha fotográfiájak.

Már első mesterem figyelmeztetett:
„Írta, aki sok riportot ír, az előbb - utóbb
„Riport-mesterre jut.”
Sok riportot írt...

3. Egy pillanatig sem kétséges, hogy a tiszta, folyamatos és jól olvasható írás — menekülés, kielési forma. Az idezőjelek egyenlensége is zaklatott, hajszás életstílusról tanúskodik. Egészen bizonyos, hogy az illetőnek a gyorsír az igazi mufaja és egy ötszoros kis színesben már kifutad. Beszédét sem a közlendő gazdagsága, hanem a nagyvárosi ritmus lüktetése teszi kapkodóvá. Vihar, csupaideg, másokat is felzaklató egyéniség.

Elismerném

..... forintja, mely összeget
- baráti kölcsön fejében - a
mai napon kár felvettem.
Kelt

4. Ez a menekülő lélek kétségkívül megtévesztésnek szánta a közölt szöveget. Az e-betűk betöltött feje, valamint az a körülmény, hogy az írásminta címét kétszer is aláhúzza, mélységes precizitásra vall, belülről fakadó önfigyelemről árulkodik. Jellemző, hogy a kis és a nagy k betűt teljesen egyformán írja. Van ebben valami kemény, már-már poroszos csillogás. Ez az ember ad magára. Megjelenése nett, szinte katonás és irigylésre méltó módon tud bántani a pénzzel.

A magyar futball megront nép len
Métte' négi mon kische

5. Sohasem volt a szavak embere. Ime, még ezt a nyilvánvalóan maliciózus megjegyzését is epigrammatikus tömörséggel fogalmazza. A kétszer áthúzott t betűk, valamint a meglehetősen tagas szóközök kiméletlenül és kegyetlenül rámenős, elemző alkatról árulkodnak. Kétségkívül a közéleti ferdeségek heves és dühödt ostromozója. Alighanem a Vég Antal teremtette iskola hűséges követője. Csak meg ne kelljen szólalnia...

ANNYIRA MEGSZAPORODOTT AZ
EMBERISE'Z, HOGY NEM ÁRTANA
HA ÚJRA A GÓLYA HOZNA
A GYEREKEKET!

6. Ez az ember egyéniség a javából. Hittel vallja, hogy egy újságírónak illik legalább a nagybetűket ismernie. A mélyen lehúzott j betű, valamint az „ártana” szó indokolatlan aláhúzása viszont magamutogató, lócsi-fercsi alkatról tanúskodik. A feszült és ideges írásképe mintha némi képzőművészeti ambíciókat is sejtetne. Ez azonban a kezűgyesség és a könnyedség nyilvánvaló hiánya miatt — sajnos — sosem bomolhat rózsába.

Hat tessék, mit művel a lapzárta tempója és a nyomda ördöge. Az aláírások egyszerűen lemaradtak az írásprobák aljáról. Most tehát pótlólag, a minták sorrendjében ezeket is közre adjuk.

1. Vitray Tamás, 2. Pálfi József, 3. Bajor Nagy Ernő, 4. Somogyi Pál, 5. Szepesi György, 6. Sajdik Ferenc

ismét ezt a munkát, és ellenőrizd a megállapításait. Látni fogod, hogy a szakértő elsősorban a negatív utalásokra figyelt, vagy legalábbis ezeket írta le, még hozzá a nagy nyilvánosság elé tárva következtetéseit és emberi magatartását, amit valószínűleg az a husz forint határoz meg, amit egy-egy sor elemzéséért kap. Somogyi Pál irásával kapcsolatban még az is elkerülte a figyelmét, hogy filctollal írt, és a betöltött fejű e-betűkből "irigylésre méltó" anyagi érzékre következtetett. Holott filctollal alig lehet úgy írni az e-betűt, hogy ne legyen telt a feje. Egy grafológus ilyent le sem ír, legfeljebb egy íráselemző. Soha ne engedd meg magadnak ezt a hangot, mert a másik ember talán egész életében emlékezni fog rá. Sajnos, gyakran találkozol majd hasonló szemlélettel és magatartással. Még nagyobb baj, hogy az emberek többsége ehhez hasonló gesztusok alapján értékeli a grafológusok munkáját, sőt, az egész grafológiát és ennek céljait is. Félelemmel, néha gyűlölettel, jobb esetben visszahuzódással reagálnak erre a magatartásra, még hozzá jogosan. Ezt is tapasztalod majd.

AZ IRÁS SZINVONALA

A fejezet címe is arra utal, hogy több sajátosság együttes értékeléséről van szó. Jamin rendszerében az értékelés szempontjai és fontossági sorrendje a következő:

Sebesség

Nyomás

Forma

Dimenziók

Irány

Folytonosság

Szervezettség

Átgondolt, és a gyakorlatban jól bevált ez a rendszer, nyugodtan használható hát, amíg kialakítod a sajátodat. Az én rendszerem némiképp eltér Jaminétól, nem annyira a szempontokat, inkább ezek értékelésének a sorrendjét illetően. Egyiket se kell azonban túlságosan mereven kezelni.

Az írás gondolatok rögzítésére és közvetítésére szolgál. Megjelenítési formája a grafika. A betűk, a szavak és a mondatok tehát üzenetek hordozói: gondolatainké, vagy pedig szó szerint vett üzeneteké, amelyeket mástól hallottunk, vagy olvastunk és tovább akarjuk adni őket. Mindennek pontos jelentése van. Az emberi természet alapvető sajátossága azonban, hogy semmiféle információt nem képes objektíven továbbadni. Erre sem külső, sem belső paranccsal nem kényszeríthető: miközben átadja az üzenetet, rejtett módon a saját véleményét is mellékeli, méghozzá nem csupán azt, amit az üzenettel kapcsolatban gondol, vagy érez, hanem azt is, amit az egész világról, így önmagáról gondol, vagy feltételez. A rejtett véleményeknek pedig kialakult rendszerük van a grafikai ábrázolásban ugyanugy, mint a kézírásban. Ezen alapul az íráselemzés.

Az írás nem azonos a beszélt nyelvvel. Különbséget irodalmi irányzatok próbáltak áthidalni, tökéletesen azonban nem sikerülhet, mert nem azonos a két kifejezésforma eredete: az írás aképből, a beszéd pedig a hangból származik.

A beszédben a hangsúly, az előadás szünetei, a mimika, a hangszín és még sok egyéb lehetőség van a saját "vélemény" elmondására. Ezeket másodlagos információknak is nevezik.

Az írás, amint leírták néma és mozdulatlan. Állandósága miatt a természet alkotásaihoz hasonlít, ezzel is magyarázható az ereje, amit egyes korokban mágikusnak véltek. Voltaképp ma is él ez a hit az emberekben, mint ahogy ma is van értelme annak a kifejezésnek a mi nyelvünkben pld., hogy "megörökítettem". Amit nem csak a lerajzoltam, de a leírtam, vagy megírtam helyett is használnak.

A leírt üzenet írója a grafika egész fegyvertárával hangsúlyozza, egészíti ki, vagy akár háttérbe is szoríthatja az eredeti információt. egészen addig a szélsőséges esetig, amikor el se mondja azt. Egy kicsit más a helyzet akkor, ha önmagunknak jegyzünk fel valamit, kifejezetten azzal a szándékkal, hogy ne tudjon róla más. Ennek szélsőséges esete a titkosírás, ahol nagy találékonysággal, tudatosan hoznak létre olyan kódokat, amit csak a beavatott tud megfejteni. Akkoris hasonló érzések vezetnek azonban a tollunkat, ha másnak szánjuk az üzenetet, valójában azonban nem értünk egyet a tartalmával, esetleg azzal sem, hogy egyáltalán átadjuk. A pszichológusok úgy tartják, hogy ilyenkor a tudattalan énünk szabályozza az egész folyamatot, az eredmény pedig az lesz, hogy a szöveg bizonyos részeit kódoljuk. Például olyan csúnyán írjuk, hogy nem lehet elolvasni. Ennek persze egyszerűbb oka is lehet, például a sietség, vagy a felületesség. Amikor azonban egy nyugodt tempóval írt szövegben találunk elkapkodott jeleket és szavakat, a gyanunk, hogy itt valami másról van szó, többnyire megalapozott.

Amikor az írás színvonalát mérlegeljük, első szempontunk a szöveg érthetősége lesz. Az olvashatatlan írás nem lehet színvonalas.

Amint látod, az első pillanattól kezdve, sőt, már az írás megkezdése előtt döntően befolyásolja az egész folyamatot az író szándéka, hogy kifejezésre juttassa saját véleményét arról, amit leír. Egyfelől érvényesül tehát a durcás szobalány gesztusa, aki beviszi ugyan a reggelit utált gazdájának, az asztalnál azonban ölébe önti a kávé. Vagy túl keveset ír, bár úgy körülrakja szalvétával, evőeszközzel és tányérokka, hogy a gesztus mögött alig marad piritós.

Félresikerült akciót eredményezhet a tulzott szolgálatkészség is. Tegyük fel, hogy az előbbi szobalány kedveli a gazdáját és örömmel teljesíti a feladatát, a tálcát azonban úgy megrakja étellel, hogy nem lehet kibányászni a csemegét az ételhegy alól. Esetleg szerelmes, és a boldogság annyira uralja a gondolatvilágát, hogy reggeli helyett szerelmese levelét viszi be a tálcán, ami számára a legfontosabb: ez a legtöbb, amit adni tud. A levelet persze nem lehet megenni, és így tovább.

A mi esetünkben az író valódi szándékának a megnyilvánulása a fontos. Mit tehet kezében a tollal és asztalán a fehér papírral? RAJZOL. Vékony és vastag, felszabadultan száguldó, vagy megnyomortott vonalakat húz, amelyek kanyarognak, tévelyegnek, röpködnek, vagy önmagukba zárkóznak, előrerohannak, vagy megtorpannak a cél előtt, és így tovább.

A betűk szabályos ábrázolását megtanultuk gyerekkorunkban. Vannak könnyebben és vannak nehezebben írható betűk. Ha ragaszkodunk az eredeti formákhoz, néha kénytelenek vagyunk kétszer is végighaladni ugyanazon a vonalon tollunk hegyével (ami pontosan egyezik a pszichológiai követési teszttel - ez a feladat nem csupán nagy figyelmet kíván, de a személyiség tudatos háttérbe helyezését, egyéni törekvéseinek a feladását is szimbolizálja). A gyenge fantáziával megáldott író, önmagát egyébként is bágyadtan reprodukáló ember egész életében tartani próbálja magát az eredeti formákhoz. A gazdag fantázia viszont új utakra csábít. Az impulzív, kreatív típusú ember gyerekkorától kezdve alakítja a formákat, egészen addig, amíg azok a lehető legalkalmasabbak lesznek saját magának a kifejezésére. A kontroll már csak arra vonatkozik, hogy felismerhetők maradjanak a formák - néha még erre sem. Ráadásul az ember környezete általában pozitívan értékeli a folyamatot: "Milyen érdekes, milyen egyéni az írásod", stb. - Ami egyébként ösztönös grafológiai reakció, és nagyon is a lényegre tapint.

Egyéni formák és rövidítések jelennek meg az írásban. Keressünk erre néhány példát:

C/STECEN

Egyéni és ötletes vonalvezetés eredménye az egymásután következő T és E betűből alakított harmadik jel, amelyből azonban mégis egy-

értelműen felismerhető mind a kettő. Gyakran találunk ehhez hasonló betűösszevonásokat a magyar rovásírásban. Egyéni és érdekes az R-betű formája is.

SR 74 an hwn 1, 4 7

Az ékezet, mint összekötővonal,

ny 7 w 12

Az é és az ó ékezete egy összekötővonallá alakult,

13- I have an opportunity
to making an old man
Neighbour next door
but do not. I can not
care for him - that may
shame the running ship
just for "Lifesport" etc etc
3 and my best friend

Ez az írás finomvonalu rézmetszetre hasonlít.

H Lodo rubr
Cath 9.20.
Ochrot gran 3.
Oncos blinced per
Gran 150.
anchuristia

Ez az írás majdnem egy kép. Amikor azonban félig lehunytt szemmel nézed, órmótlanná és aránytalanná válik: a kép balra zuhan, és feltűnően rosszul tölti be a teret. Ha ezután ismét mint írást nézed, láthatod, hogy a kiemelések mindenhol indokolatlanok. Az aláírás pedig olyan, mintha hasraesett volna valaki.

A következő példán, amit a tuloldalon látsz, mindez jobban sikerült:
a kiemeléseknek felhívó jellege van. Amikor azonban ezt is megnézed
félig lehunytt szemmel, majdnem olyan, mintha két írást látnál: a vastag
vonallal rajzolt írás mintha átlósan keresztülszelné a másikat.

des hommes
Je ne suis pas un homme de
passion et de sensibilité
L'âme humaine
et l'âme humaine

Ebben az esetben valóban az író mögöttes szándéka gázolt át a saját művén: robbanásszerű indulati kitörései. A grafikus ábrázolás finoman mutatja ezeknek a jellegét is. Nézd meg a lefelé zuhanó vastag vonalakat: mindegyik rohamosan vékonyodik. "Veszit az erejéből". Olyan ez, mintha valaki egy-egy nagyot kiáltana és maga ijedne meg tőle a legjobban. Ez így elég egyszerű lenne, de gyanus az, ahogy újra és újra gondos kis betűkkel folytatja az írást. Képzeld el egy előadót, aki minden harmadik-negyedik szavát üvöltve mondaná el egy vers előadása közben, aztán ismét nyugodtan folytatná. Mit gondolnál róla? Őrült. Ripacs. Esetleg azt, hogy maga sem hisz tulságosan üvöltéseinek a szuggesztivitásában. Talán akarattal csinálja, mert attól fél, hogy elalszik a közönség az unalmas előadásán. De még ez is tul

De még ez is túl egyszerű lenne. Nézd meg jobban a kisbetűket: Majdnem úgy kaparták, vésték a papírra. Az illető meredekre állított tollal ír és apró lökésekkel halad előre. Nem is olyan unalmas ez. Ha előadó lenne, alighanem fojtottan, sziszegve beszélne, és közben üvöltene egyet-egyet.

Ebből az írásból még sok egyebet is megtudhatnánk, de nem akarok összezavarni most. Azért irtam le ezt a gondolatsort, hogy lásd, hogy épül fel, hogy módosul a helyes irányba az, amit először látunk, és amit először érzünk az írással kapcsolatban. A finomabb és finomabb megfigyelések fokozatosan módosítják a korábbi következtetéseket. Nem szerencsés azonban, ha megfordítjuk a dolgot: előbb a kis részleteket figyeljük meg, majd azután az egészet. A már tudott dolgok elfogulttá teszik az embert és kevésbé lesz nyitott az összkép befogadásához.

A következő két írásban nyilvánvaló a diszitő grafikai szándék. Szerintem egyik se szép és nem is következetes: némely betűszárat, vagy hurkot megvastagítja, másokat nem. Azoknál nyilván elfelejtkezett arról, amit az írás elején elhatározott. Az írásnak a tartalma és a funkciója a fontos, nem pedig a külalakja. A csunya nőkre hasonlít mind a kettő, akik úgy gondolják, hogy a tarka ruha eltakarja a csunyaságukat. Pedig csak kihangsúlyozza.

works out to about £11-0-0
a week, but this of course
is non-resident, & for
a resident post I would
ask a reasonable salary.

Yours faithfully
(Miss) Mary D

Arcueil, le 22 février 1914
Mon Bon Monsieur
Pour un cochon, je suis beau
comme cochon, & moi-même, encore !
Haussez fièrement vos bonnes épaules
& crachez-moi à la figure.
J'ai lu votre comique lettre
à plus de dix mille personnes vivantes.
Ce fut une joie ! une de ces joies !!

A diszitő szándék néha már teljesen eluralja
a teret. Ugy kell kibogarászni, mi is van
a kacskaringók mögött. Az ilyen írás sohasem
szinvonalas. Ha pedig ráadásul valakinek az
aláírása ilyen, az fokozottan rossz jel. Üresfejű,
magamutogató embert jelez.

Paris

Amel

De térjünk vissza még a betűk, jelek formálására, ami a személyiség formálásának is a legbiztosabb jele az írásban. A magyar nyelvben például nincs olyan rövid szó, amely a HOGY írásképeire hasonlít (kivéve a hagy-ot, amit viszont nem használunk magányosan). Amikor tehát a nehezen írható O-betű kihagyásával HGY-re változtatom, még mindig érthető marad. Sőt, tovább is egyszerűsíthetem a benne szereplő GY-miatt: ha bármilyen hurokkal, vagy elrántással jelzem, hogy a G-után még valami áll, akkor az csak GY lehet. Így lesz a HOGY-ból:

Hasonló példa az EGY rövidítésére:

Maizon ragob,

Érdekesen képzett T-betűket és ékezet-kötővonalakat láthatsz az alábbi néhány példán:

helt idmit életre, T-Hon

lokat, még gondolatok,

Az is természetes, hogy nem érez mindenki egyforma késztetést arra, hogy átalakítsa a betűket - esetleg valaki éppen hogy el akarja kerülni, hogy "kimondja" a véleményét. Vagy pedig nincs neki mit eltitkolni. Nincs véleménye...

Minél ötletesebben alakítja át valaki az egykor tanultbetűformákat, annál érdekesebb, sokrétűbb és kreatívabb a személyisége. Nem lehet színvonalas az az írás, amely szabályos, iskolás betűformákat tartalmaz, vagy legalábbis ezek az uralkodók az írásképből. Figyelembe kell azonban venni, hogy iskoláskorban még nem alakul ki az egyéni írásforma, másfelől azoknál sem alakulhat ki, akik nagyon keveset írnak életükben. Azonkívül ez a fajta kreativitás szorosan kötődik a grafikai készséghez is: helytelenül következtetnénk, ha csupán a grafikai megjelenítést vennénk hát alapul az értékelésénél.

Ha megkérnénk a barátainkat, hogy rajzoljanak le egy lovat, valószínűleg sokan zavarba jönnének, különösen ha egész életüket városban élték le. Az sem biztos, hogy mindenkit megtanítottak arra, hogy kell lovat rajzolni. Az viszont biztos, hogy senki nem rajzolt annyi lovat, mint pld. ahány A-betűt rajzolt már életében. Megint más kérdés, ha annyit gyakorolta volna, akkor sem rajzolna mindenki remekbesikerült lovakat. Ne legyünk tehát igazságtalanok. Szerencsére, a grafikai kifejezőerő nem az egyetlen, amelynek a segítségével "véleményt mondhatunk". Figyelembe kell vennünk pld.

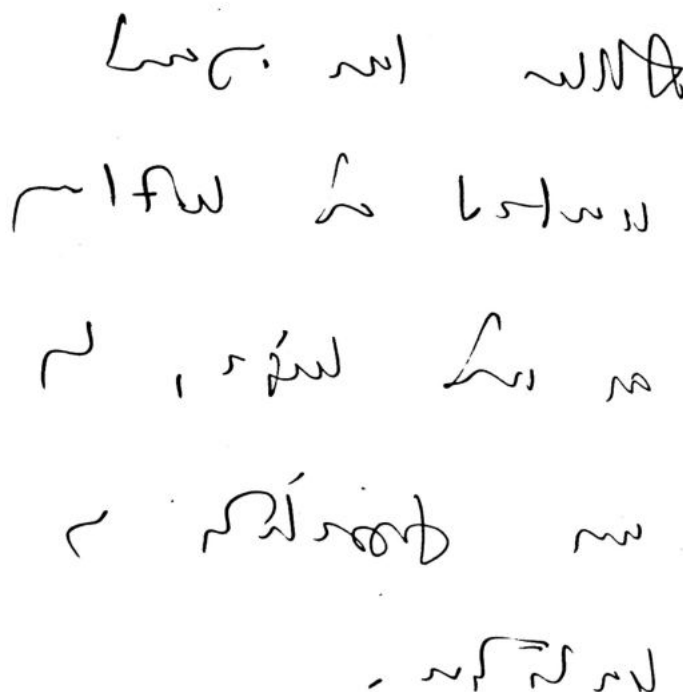
az írás sebességét, a gondolatok és az írás rendjét, és nem utolsósorban az írásban közölt gondolatokat. Ügyetlen, sőt otromba grafikai megoldások mögött is meg lehet bújhat színvonalas egyéniség. A csunya jelek is lehetnek ötletesek és szuggesztívek. A kreativitás nem csupán esztétikailag szép alkotásokat hozhat létre: a szándék és a megvalósítás a fontos.

Napoleon

J'exprime remercié lorsque monnité
 rebrunir. a bonnet d'or et d'or
 J'exprime beaucoup d'admiration
 metty a l'idee que neisse a
 capitale sur l'enté d'apartenance
 cette place fait la place

Ez az írás például minden, csak nem szép. Napoleon írása.

Ha megfordítva fény felé tartjuk a teleirt papírlapot, sokkal karakterisztikusabban jelenik meg a szöveg grafikai rendje, sebessége és térbelisége. Amilyen egyszerű ez a módszer, olyan sokoldaluan használható, ezért még többször visszatérek rá:

Laci, mi mind

Mint már az előbb is szóba került, hiba lenne, ha a személyiség elemzésénél figyelmen kívül hagynánk az író műveltségét és iskolázottságát. Amennyiben lehetséges, szerezzünk erről legalább megközelítő adatokat az írás elemzése előtt. Bár az írás begyakorlottsága, kialakult állandó formája és főleg a sebessége

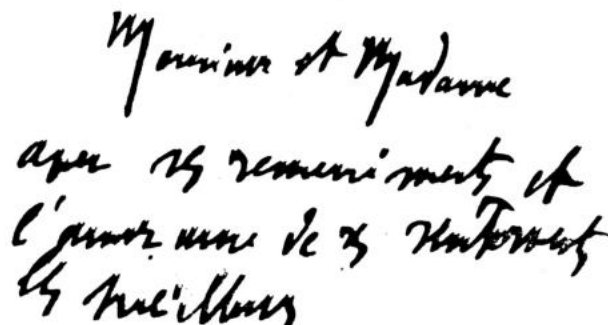
általában jól tájékoztatják a megfigyelőt. Az iskolázott ember sokkal többet ír, mint a kétkezi munkás, nagyobb tehát az írássebessége is. Ismét légy azonban körültekintő, mert egy lassu, gyakorlatlan írás is lehet ötletes, formagazdag és szuggesztív, amint a maga színvonalán értékeled.

Többször szóba került már az írás szuggesztivitása, vagy meggyőzőereje. A szuggesztív írás természetes - Őszinte törekvés arra, hogy elmondjon valamit az írója. Írás közben a gondolataira figyel és meggyőződése, hogy helyes az, amit leír. Ellenkező indítatású a mesterkélt írás, ahol a gondolat háttérbe kerül és az írás formája lesz az elsődleges. Ez utóbbi írója úgy tesz, mintha dolgozna, fontoskodik, rendezkedik, a feladatba azonban még bele se kezdett, mert valamiért nem szimpatikus az a számára. Mindenképpen más képet akar azonban festeni a helyzetről, mint amilyen a valóság. Önmagát is másnak akarja mutatni, mint amilyen.

A természetes írás könnyedebb és gyorsabb, hiszen írója a megoldás felé törekszik. Szeretné maga mögött tudni a feladatot. A mesterkélt írás lassabb, jellemzői a felesleges vonalak és megállók, mert írója a megállásra törekszik. A két magatartás úgy különbözik egymástól, mint a dolga után siető, és az utcán lődörgő emberé. A grafológus minkét esetben a valódi indítékra kíváncsi: megkísérli különválasztani a szuggesztív írásban a jószándékot és az erőszakot, a mesterkélt írásban pedig az álarcot és az alkotói görcsöt.

Magyarázatot keres az író és az írás mondanivalójával való azonosulásra, vagy szembenállásra. Az írás mindig felszólít valamire. Előszöris arra, hogy olvassák el. Másodsorban arra, hogy figyeljenek a tartalmára. Végül arra, hogy a tartalom megértését akció kövesse. Szuggesztív az írás akkor, ha ezt a felszólítást olyan hangsúllyal adja tovább, amely egyuttal ígéret is: "Társad eszek az akcióban. Segitelek és támogatlak!"

Ezt valaki elmondhatja meggyőzően, halk szóval, vagy ordítva - itt már a személyiség őszinte arcát látjuk. Legsuggesztívebb az erőszakos ember írása. Nem a legmeggyőzőbb azonban.

Monieur et Madame
avec les remerciements et
l'assurance de mon
très humble
et dévoué

Olyan energiával írták ezt az írást, hogy szinte halljuk a toll csikorgását. Egyetlen dologról akar csak meggyőzni: a saját erejéről.

De még ennél is jobb példa Bonaparte Napoleon írása. Vegyük elő ismét:

Napok

Je suis revenue à vous avec une lettre
 résumant le bon et direct Napoléon
 je vous envoie aussi une lettre
 mettez à l'ordre que vous en ferez
 l'attente vous sentez l'importance
 de cette affaire

Ez nem üzenet, nem kérés, hanem parancs, bármi legyen is a tartalma. Minden szó, sőt majdnem minden betű is külön indításu, mintha egy hadsereg kisebb egységeit irányítaná a megadott cél felé - ez a hat sor pedig maga a jólszervezett sereg. Még a vezér is ott van az élén: a saját neve. Az első sor lefelé zuhan és a többi könyörtelenül követi ezt a rendet. Még a saját javítását, hibáját is törvényerőre emeli (másdik sor utolsó előtti szava). Az egész írásból koncentrált figyelem árad, nincs egy pillanat szünet, a legkisebb elengedettség sem. Ennek az embernek valószínűleg fogalma sem volt arról, mi az, hogy pihenni. Nem vállalt semmilyen részt semmiféle érzelemben, senkivel - még önmagával sem. Feladat létezik a számára, és ennek a végrehajtása. Hatalmas erő árad belőle: nincs egyetlen épen maradt forma, vagy jel sem: még a pontok is olyanok, mint egy-egy döfés nyomai. A kármennyit nézem, nem tudom eldönteni, hogy rokonszenves-e a számomra, vagy sem. Borzongatóan jó dolog résztvenni egy óriási erővel mozgatott, jólszervezett akcióban, pedig érzi az ember, hogy csak belehalni lehet: mint ahogy ennek az írásnak a

képe is olyan, mint egy lerombolt város sziluettje. Annyi biztos azonban, hogy nem ok nélkül rombolták le. Talán nem is hasztalan. Ennek az embernek valójában nem volt igazi tudása arról, mi az a pusztulás, mert vakon hitt abban, hogy az akarata úgy is tovább él minden felett. Ebben a folyamatban viszont senki más nem számított még annyit sem, mint egy eldobott fadarab - én sem, amint nézem ezt az irást.

Nézzünk másik példát:

Szeretettel

Apád.

Mosť a környező országok irodalomtörténetével foglalkozom. Pontosabban a szlovák, cseh és lengyel irodalom történetével. Neked is meg fogom venni, mert rendkívül tanulságos és a népet, lelkét is legjobban megismerhetjük belőle. Az Iylyés Petőriéletrajzát, és Szemző Piroska Arany Já nosát is el kell olvasnod mielőbb.

*A palack csaknem
lele van pásszal.*

Nem láttam még olyan irást, amely ennyire nehézkes, ugyanakkor ilyen lendületes lett volna. Mozgási energiáját az indulópontok spirálszerű forgása adja. Nézd meg a csaknem c-betűjét. A nagyításon jobban látod:

Még mielőtt a papirhoz ér, már apró köröket ír le a toll hegye, végre landol, majd egyre tágabb spirálmozgást ír le, hogy a végén mintegy "kirepüljön" a vonal a kívánt irányba. A nagyítás alatt mellékelek egy negyven évvel korábban írt szöveget is, ahol ez a mozgás még szemléletesebb:

mielőbb.

*A palack csaknem
tele van párával.*

Vasárnap 8	Február 28 nap
9 Kath. Alex. Cirill Prot. Apollónia	<i>2. n. 39 82</i>
Hétfő 10 Kath. Skolasztika Prot. Elvira	<i>3. n. 48 82</i>
Kedd 11 Kath. M. Iurdi mgj. Prot. Dezső	<i>4. n. 49 82</i>
Szerda 12 Kath. Szerv. 7 al. Prot. Lidia	<i>5. n. 49 82</i>
Csütörtök	

A kalapácsvető lendületvételéhez hasonlít ez a készülődés. Nem is tudja megfékezni a felfelé repülő vonalakat, kénytelen "utánuk kapni" és irányváltoztatás előtt megállítani őket, majd egy kis szünet után huzza visszafelé. Ezt egyes l- és k-betűk felső, hegyes hurkolásánál lehet megfigyelni.

A vonalvezetés meghajlított vashoz lesz hasonló.

Később majd kielemezzük ezt az írást, most az író szándékát figyeld. Bizonyára az sem véletlen, hogy egy géppel irt levelet egészített ki két sor kézirással. Elfelejtkezett valamiről? Olvasd el a levél szövegét: arról szól, hogy adni akar valamit az írója. Csupa tárgyilagos felsorolás. Befejezi és géppel aláírja a listát, majd ujrakezdi és irodalomtörténeti könyvekről ír, amelyeket ő olvasott. Szeretné azonban, ha a fia is elolvasná ezeket. A tudását is nekiadná a gázpalack mellé. Ismét befejezi a levelet, de valamiről még mindig elfelejtkezett: a kézjegyről. Nem írja ismét alá, hanem hozzáírja ezt a két sort, amely ismét a gázpalackra vonatkozik. Nem azt írja, hogy neked szántam és szeretettel adom. Ismét tárgyilagosság mögé rejtje az érzéseit: A PALACK CSAKNEM TELE VAN GÁZZAL. = Használd hát, sokáig fog tartani...

Édesapám kézirása.

Az írás szándéka és a színvonala összefügg. Nézzünk egy példát. Ha elolvasod ennek a levélnek a tartalmát, látni fogod, hogy ez egy segítségkérő levél. (Néhány sor kivételével le- kicsinyítettem, hogy jobban elférjen).

Eredeti méret

Tisztelettel köszöntöm!

akkor a kérelemmel fordulok Önhöz, hogy ha tudh legyen segítségemre abban, hogy a Társaság a felföld c. kömörít valóhoz valóhonnann megtrógon szerezni.

Tisztelettel köszöntöm!

akkor a kérelemmel fordulok Önhöz, hogy ha tudh legyen segítségemre abban, hogy a Társaság a felföld c. kömörít valóhoz valóhonnann megtrógon szerezni.

Megoldásként dolgozom az ORFI
korházban, megőrzésre átvettük
egyik léghajkallítóval, és valószínűleg
fiatal fiú akit ellopott, azóta
nincs manapságom. ezektől a
gyerekektől. Már mindent elkövettem
hogy Antikváriumba könyves —
hálta nyomára akadja a
könyvet, sajnos sehol nincs már
meg.

En még a m. helyet is itt hagyom
a könyv miatt, pedig szerettem itt

lenni olyan kellemetlen ez a könyv így
néztem.

Kérem szépen ha van példány
a hirtokához még, minden önszorgat
megadok érte, adjon nekem
egy könyvet.

Kérem a lines elnevezését kora —
máson miatt és az alábbi
címen értesítsen akár tud segíteni
akár nem.

Tisztelettel,

üdvözléssel,

Özr. Donacs Mária

3p. 1032. Várnadi u. 26.

II. k. k.

T: 684-314

Őszinte, komoly szándék vezette, sőt, még az idő is sürgette azíróját. Az írás mégsem színvonalas, és nem azért, mert egy tanulatlan ember írta, aki még a helyesírást sem ismeri, hanem azért, mert agresszív a tartalma. Érzéseiben a harag dominál. Voltaképp abban az eseménysorozatban, amelyről ír, nem érdekli más, csak ő maga. A helyzete sem egyszerű: olyan könyvet kér az írójától, amit ő el sem olvasott, sőt, valószínűleg elítél. Te mit írtál volna az ő helyében? Talán egy kis humor segített volna áthidalni a fonák helyzetet. De nincs humorérzéke. Akkor viszont őszinteséggel pótolhatta volna. A legotrombább megoldás, hogy pénzt ajánl, mégpedig "akármilyen összeget", amivel azt feltételezi, hogy a címzett meg fogja zsarolni szorult helyzetében. Ennek az lehet a magyarázata, hogy az ő életében a pénz az a kulcs, amely minden zárat nyit. Talán nem is jutott eszébe, hogy nem mindenki érzi ugyanígy. Nem adtam neki könyvet.

Most nézz meg néhány unalmas, jellegtelen írást. Sok hasonlót látsz majd. Próbáld magad megtalálni bennük azokat a betűformákat és grafikai megoldásokat, amelyek azonosak.

A Somogyi Néplap vasárnapi számában közlé tett hirdetésben foglalt lakásoszerettségben az alábbi ajánlatot tesszük:

Jelenleg nekünk másfél szoba, komfortos, gázfűtéses, 3. emeleti lakásunk van. Ezt szeretnénk elcsereélni nagyobbra.

Kedves Isván!

Kost olvasom a Somogyi kiadvány
1973. I. 20. számában megjelent és mellé-
kelten küldött lakócsere hirdetését.

Sítek elküldésével.

ellenére, amikor be voltam zívva és kőszegem
a hisztériámat lassan vitte. Bár az este volna, mert a
mőveletől és a lágytól (Miri és László Baba) annyit
semeledt ami időre nyugodt hagyt benne. Ezáltal
kedves és szép emléke van a kapcsolatáról, az a fióthor-
tók és a Tanyódi nyaralás volt. Mire egyből az annyi-
re ki nem állhat, hogy ahol csak lehetett próbáltam
és végre, arról nem is kéne, hogy a meli kioldott so-
holádát b'ette meg, pedig ugyanakkor Babának ugyan-
nyit kioldott. Amikor megint tudom, hogy lehet ezeket a
dolgozatokat, hisz a magam is elvett semmi tőle, de a kőszeg-

1973. I. 20. számában megjelent és mellékelten küldött

A jelképek hirdetésére fel-
adatok első emeleti 280-
bbs. fordítás, logikus la-
vasorok

Ha úgy gondolod, hogy a „kőszeg-
váltás” egész kőszegnek meg a kőszeg-
nél, jó lenne, ha ismét egy idő-

Pcs 1983. jan 28

Kedves Jó Pityusdém!

Levelednek örültem, köszönöm. Nem könyvkiadásról van szó, irásomat ami illeti. Dramaturg alá kértam és azért is rövid és nem novellák.

Gondolom igen elfoglalt ember vagy és ha lesz időd olvasd el, majd róla írsz véleményt, de egyelőre ne küldjél vissza hozzámm.

Az utolsó kettő már nem is olyan "unalmas", inkább csak konvencionális.

Mindkettőnél rossz dolgok húzódnak meg a háttérben, habár ezeknek

a színvonala sem magas. Még visszatérek a problémához. és a példákhoz.

Nézzünk most érdekesebb példákat:

Ez az írás színvonalas egyéniséget takar, amelyből azonban valószínűleg

annyi maradt, mint a deszkakerítés repedésein átszivárgó fényből.

ÖLLEK
BENNEK
A SZERETET ÜNNEPÉN

Görr István
Budapest
 Kristina krt. 71
 1016

Ez egy szuggesztív és érdekes írás, amelyben sok jó jel van,
 érzelmileg azonban husz-harminc évvel visszamaradt a korától:
 ugyanis negyvenéves, igen tehetséges grafikus írása.

Ha emlékszel rá, és ha időd
 engedi, még még ezer dolog, sokkal
 nagyon szeretném ha hamarabb
 megírnád!

Ez ismét egy unalmas írás.

Kérjük, soha ne felejtse el,
 mit tett
 azért, hogy ez lehitőre' pályán.
 Legyen boldogor már azért
 is, hogy Neki önmagát keresse!
 Szeretettel üdvözlök és
 egész családát megköszönöm

Ilyen az az írás, amelyből egy árva szó sem igaz: az
 üdvözlés, a megemlékezés, a köszönet kizárólag arra való,
 hogy a következő szivesség útját egyengesse. Mindezt azonban
 értelmiségi lendülettel és egyéniséggel teszi. A hazug jeleknél
 és az írások elemzésénél még többször visszatérünk rá.

Most pedig nézzünk meg egy nehézkes, de szuggesztív irást, amit
 az írásban igen kevésbé gyakorlott ember vetett papírra:

Továbbra.

Tölem telhetőleg feleltam kérdéseidre
 Itt küldök egy címet aki hivatalos szerűleg
 be tudja nyújtani a már meg lévő okmányokat
 alapján a kívánt okmányokat

Merci, Monsieur. Jean - Christophe
n'est pas moins digne que vous de son succès
académique. Il en rit, de bonne humeur, et me
dit: "On voit bien que je suis mort!"

Mais moi qui ne le suis pas, je
m'en vais tâcher de lui donner d'autres frères

Bien cordialement à vous

Romain Rolland

Ez pedig egy magasszintű, kitűnő írás.

AZ IRÁS NYOMATÉKA

Először az íróeszközökről kell beszélnünk, amelyek közül a ludtoll volt az utolsó jó. Ez a primitív eszköz ugyanis használójának a legfinomabb kéznyomását is érzékeli, és a legfinomabb vonalak rajzolására ugyanugy alkalmas, mint a legvastagabbakéire. Egyetlen íróeszköz sem közelíti meg az érzékenységet. Nem csuszik a papíron, de nem is tépi fel azt. Persze a ludtollal irt szövegeknek ma már c sak a grafológusok örülhetnek - néhány különc használja talán környezetének a meghökkentésére, vagy pedig azért, mert tisztában van a lehetőségeivel. Nehéz lenne persze elképzelni a modern embert, amint ludtollal és tintatartóval a zsebében járkál, nem beszélve arról, hogy az írott szöveg száradására is hosszú ideig kell várni, hacsak fel nem itatjuk, ahogy őseink tették.

A ludtollat utánozta a vágotthegyű acél írótoll, amit ti már nem ismertek, pedig elég jó volt. Ebből fejlesztették tovább a töltőtollat, amelynek úgy romlott a hegye, ahogy javult a szivattyurendszer. Ezután következett a golyóstoll, korunk divatos és használhatatlan íróeszköze, amelynek az írásvonala szinte egyáltalán nem követi

használójának az utasításait. Minden vonalat egyformán huz, többkevesebb vonalkihagyással, mert csak néhány olcsó vacakból szivárog megfelelően a festék. Minél drágábbak a golyóstollak, általában annál rosszabbul irnak. Íróképességüket vetkőző nők, tájképek és kvarcórák pótolják, amelyeket a szárukba építenek. Még egyéb hátrányai is vannak, amelyeknek a népszerűségét köszönheti azonkívül, hogy a repülőn kifolyik belőle a festék a nyomáskülönbség miatt: mindenekelőtt gurul a papíron, legyőzve annak az ellenállását, és ezzel teljesen bizonytalanná teszi az írás mozdulatait. Használója körülbelül olyan komikus helyzetbe kerül, mintha jég hátán gyakorolná a vigyázsmenetet. Egyedül a füzéres, vagy girlandos írásmódra alkalmas, a kezdő és végvonalak azonban itt is elsatnyulnak, amig végül eltűnnek.

A golyóstoll nem csupán az írás képét rontja, de az íráskészséget is. Használójának annyi öröme lesz magában az írásban, mintha tortákat kapkodna el, amelyeket a harmadik emeletről hajigálnak a kezébe. Azután már megeheti. Feltalálójának így egyetlen ötlettel sikerült megfosztani sokmillió embert attól, hogy az írás mindennapos kifejezőeszköze legyen érzelmeinek a megjelenítésére. Amire büszke lehet, mert történelmünk folyamán a legvéresebbkezű uralkodó sem volt képes még hasonlóra. Aki sokat ír golyóstollal, ~~lassan~~ megutálja a betűvetést. Ennek ellenére használjuk, mert gyártják, és mert olcsó. Egyszer talán elgondolkozik majd valaki azon, hogy ha igaz a grafológia állítása, miszerint az ember személyiségének változása hatással van

az írására, vajon fordítva is igaz-e? Én úgy gondolom, hogy igen. Biztos vagyok benne, egyszer eljön az idő, amikor gyógyításra is használják majd az írást. Nem hiszem azonban, hogy golyóstollat használnak majd hozzá.

Nem véletlen tehát, hogy újra felfedezték a töltőtollat, sőt, az iskolákban is ennek a használatát írják elő, legalábbis addig, amíg megtanulják a gyerekek a betűk rajzolását. E törekvések eredményét aztán gyorsan megsemmisíti ismét a golyóstoll.

Megjelentek végül a filctollak, amelyeknek az a sajátosságuk, hogy grafikai célra alkalmatlanok, viszont írni sem lehet velük, mert tulságosan vastagon fognak, másfelől igen rövid ideig bírják az igénybevételt.

A rostirónok a filctollak és a töltőtollak lehetőségei között próbálnak megoldást találni ugyanezekre a problémákra. A vékonyan fogó rostirónok mind anyagukban, mind a vonalképzésben a ludtollra szeretnének hasonlítani, a jelenleg kapható konstrukciók azonban még nem tökéletesek, azonkívül meglehetősen drágák is: aki sokat ír, az naponta két-három rostirónt "kiszárit". Hegye ugyanakkor nem bírja az igénybevételt, állandó finom vonalvezetést követel a használatától, ami pszichológiai szempontból ugyanolyan erőszaktétel, mint a többi lehetőségünk.

Íráselemzés céljára napjainkban elfogadható a grafitceruza, amennyiben legalább 2B a puhasága. Így viszont túl gyorsan elkopik a hegye, és már az első sor után megváltoznak a vonalvastagságok. E fogyatékoságát kiküszöböli ugyan a ceruza modern gyermeke, a rotring, másokkal szolgál viszont helyette. A vékony grafitrud már kis nyomásra is eltörik, ezért a rostirónéhoz hasonló finom vonalvezetést kíván. Hegyezés helyett pedig állandó nyomogatással kell előcsalogatni a gyorsan kopó hegyet, ami újra és újra megszakítja az írás folyamatosságát. Ezért íráselemzéshez nem a legjobb eszköz, a grafológus ugyanis fontos következtetéseket von le az írás megszakításából, és éppen elég neki a valódi bujkáló részletek megfigyelése, nem hiányzik hozzá még a rotring különleges adottsága is.

Pillanatnyilag itt tartunk. Azt mondhatjuk hát, hogy íráselemzéshez legjobb a töltőtoll használata, különösen akkor, ha az írólap alá egy ujságot, vagy néhány üres lapot helyezünk, ami semmibe se kerül és különös fáradtsággal sem jár, segítségével azonban többszöröskére növeljük a térbeli kifejezés lehetőségét. Ezt könnyen ellenőrizhetjük úgy, hogy fény felé tartva megnézzük egy kemény felületen, és egy alátéttel készített írás rajzát.

Ezekután beszélhetünk az írás nyomatékáról, vagy nyomáserejéről, amely egyike a legfontosabb grafikai lehetőségeinknek írás közben. Mindenki jellemző egy állandó nyomáserő, amellyel ír. Eszerint megkülönböztetünk erős, közepes és gyenge nyomatékot. Az erős dinamikus egyéniséget, a közepes közepeset, a gyenge pedig akaratgyenge

személyiséget jelez. A legtöbb írás nem tartozik egyértelműen sem az egyik, sem a másik, sem a harmadik csoportba, mert valamennyi nyomásfokozat előfordul benne, és ez a jó: a változó nyomaték nem csupán a grafikában, de a mozgás ritmusában is döntő.